

T.C.
DİŐİŐLERİ
BAKANLIĞI

Uluslararası Ekonomik Sorunlar

Sayı : 40 • Yıl : 11 • Şubat 2011

ISSN : 1306-8431

T.C.
DİŐİŐLERİ BAKANLIĞI

ULUSLARARASI EKONOMİK SORUNLAR

ISSN 1306-8431

Sayı : 40 • Yıl : 11 • Şubat 2011

Uluslararası Ekonomik Sorunlar Dergisi

Yıl : 11 • Sayı : 40 • Şubat 2011

Sahibi

T.C. Dışışleri Bakanlığı adına
Mithat RENDE
Büyükelçi, Ekonomik İşler Genel Müdürü

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ş. Serap ÖZCOŞKUN
Elçi, Çok Taraflı Ekonomik İşler Genel Müdür Yardımcısı

Yönetim Adresi

T.C. Dışışleri Bakanlığı
Balgat - Ankara
Tel : (0312) 292 16 06
Faks : (0312) 286 86 94
Web : <http://ues.mfa.gov.tr>
E-posta : sozcoskun@mfa.gov.tr
bsaygin@mfa.gov.tr

Üç Ayda Bir Yerel Süreli Yayın Olarak Yayımlanır.

Ücretsizdir.

Kapak, Sayfa Düzeni ve Baskı

Afşaroğlu Matbaası
Kazım Karabekir Cd. Altuntop İşhanı No: 87/7 İskitler - Ankara
Tel : (0312) 384 54 88 - 384 54 98
Faks : (0312) 384 54 98
E-posta : farukafsar@gmail.com

Baskı Tarihi

Şubat 2011

ISSN

1306-8431
1306-844X (e-yayın)

İÇİNDEKİLER

“Integration and Prosperity through ECO” M. Yahya MAROOFI	7
“Uluslararası Kamu Alımları Pazarlarına Giriş: Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri Sektörü Açısından bir Değerlendirme” Kadir Akın GÖZEL	10
“Climate Change and Agriculture” Wilfrid LEGG, Hsin HUANG	16
“Doha’nın Çağrıştırdıkları” Kerem ALP	20
“Sustainable Development: The Concept and Its Pillars” Fırat BAYAR	27
“Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD)” Ayça OŞAFOĞLU	35

*Bu dergide yayınlanan gözlem ve görüşler değerli yazarlara aittir.
Dışişleri Bakanlığı’nı bağlamamaktadır.*

SUNUŞ

Değerli Okurlar,

Dergimizin 40. sayısında yine ilgi çekici konularla sizlerle buluşmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

Bu sayımızda ilk olarak, ülkemizin üyesi bulunduğu ve son olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın evsahipliğinde 23 Aralık 2010 tarihinde İstanbul'da 11. Devlet/Hükümet Başkanları Zirvesi düzenlenen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın (ECO) Genel Sekreteri M. Yahya Maroofi'nin bir makalesine yer verildi. Genel Sekreter'in sözkonusu makalesinde, genel itibarıyla ECO ile İstanbul'da gerçekleştirilen 11. Zirve hakkında bilgiler bulabilirsiniz.

Ardından, ülkemizin en başarılı ve iddialı sektörlerinden biri olan müteahhitlik sektörü bağlamında, uluslararası kamu alımları pazarlarına giriş konusunda çeşitli bilgiler ve önerileri içeren, Kamu İhale Kurumu'nda Uluslararası İlişkiler ve AB ile Koordinasyon Dairesi Başkanı Kadir Akın GÖZEL'in makalesi yer alıyor.

Günümüzün ciddi küresel tehditleri arasında yer alan iklim değişikliği ile tarım arasındaki karşılıklı etkileşimin incelendiği makale, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) yetkilileri Wilfrid Legg ve Hsin Huang tarafından kaleme alındı.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) nezdindeki Daimi Temsilciliğimiz Müsteşarı Kerem Alp'in makalesinde ise, küresel düzeyde önem arzeden diğer meseleler olan kalkınma ve uluslararası ticaret bağlamında Doha Kalkınma Gündemi müzakereleri irdelendi.

Bununla bağlantılı olarak, sürdürülebilir kalkınma kavramı hakkında açıklayıcı bilgileri de Lubiyana Büyükelçiliğimiz İkinci Katibi Fırat Bayar'ın makalesinde bulabilirsiniz.

Son olarak, Roma Büyükelçiliğimiz Başkatibi Ayça Oşafıoğlu tarafından hazırlanan ve Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu'nun (IFAD) tanıtıldığı makaleye de bu sayımızda yer verildi.

Yeni sayımızda tekrar buluşmak dileğiyle.

Integration and Prosperity through ECO

M. Yahya MAROOFi*

11th ECO Summit was held on 23rd December 2010 in the beautiful city of Istanbul, Turkey. The leadership of the organization focused their deliberation on the future of the organization and its potential for regional cooperation in various fields. At the end of the conference a declaration was issued wherein the leadership renewed their resolve and commitments to enhance cooperation in all sectors of economy including trade, transport and energy.

So far Eleven Summit meetings have been held by the Heads of State/Government of ECO member countries between 1992-2010 which demonstrates their strong political will and commitment to boost economic and cultural cooperation for the welfare of the people of the region.

ECO was established in 1985 as a trilateral organization of Iran, Pakistan and Turkey to promote multi-dimensional regional cooperation and to create regional conditions for sustained socio-economic growth in the Member States. The organization was extended in 1992 with the inclusion of seven new members under the revised charter. Today, ECO has become the second largest regional organization in the world and constantly expanding.

The Summit was also attended by three countries namely Iraq, Qatar and Syria as special guests. The President of Iraq consented to become the member of ECO. Possibilities of expanding relations with other regional organization such as Gulf Cooperation Council were also considered.

Fostering and strengthening economic, technical and cultural cooperation among the ECO member countries for the purpose of ensuring progress and prosperity of the peoples of the region and promoting brotherhood among them has all along been the cherished goal, set by the founding charter of the ECO. Big strides have since been taken towards the realization of these objectives, the Quetta Plan of Action, the Almaty Plan for development of modern transport and communication in the region and ECO-

(*) *Secretary General of Economic Cooperation Organization (ECO)*

Vision 2015 are all the basic documents which provides guidelines and establish the strategic priorities for regional cooperation.

ECO as a ten member intergovernmental organization represents a region of eight million Km² and more than 400 million people with fast growing economies. Having common boundaries with China and India in the East, Russian Federation in the North

European Union in the West and Middle East and Africa in the South and South West links up vast region in closer trade and economic relations. The ECO region reorganized as heart land, contributes to the economic integration of the whole world. ECO's potentials as a bridge connecting the world's major maritime energy routes can not be under estimated and its role for the political stability, economic and social progress of the region can not be undermined.

We have vast and rich potentials like talented human resources, huge oil and gas reserves, significant agricultural products such as wheat, rice and cotton. We have ancient Silk Road which is symbol of our region which embodies its role as a bridge between East and West. However these potential have not been fully tapped and the organization has to go a long way to achieve its goals. At the 11th Summit, President Abdullah Gül has also noted that ECO has gained modest achievements in the areas of commercial and economic cooperation among the member states despite preferential trade and economic agreements over the past two decades. The Turkish President further emphasised the importance of continuous economic interaction with the developed, emerging and developing countries to achieve sustainable economic growth in the region.

Heads of State/Government were satisfied to note that a number of regional institutions have been established and start functioning. Among them ECO Trade and Development Bank, ECO Reinsurance Company, ECO Cultural Institute are prominent. Announcement of Afghanistan, Azerbaijan and Kyrgyzstan Republic to join ECO Trade and Development Bank was appreciated. A comprehensive project "Fight against Trafficking from/to Afghanistan within the Member States" initiated with European Union (EU) funding of 9.5 Million Euro to establish secured network among relevant departments of Member States considered as an important step to create drug free society in the region. Another important aspect of 11th Summit was the participation of private sector and consensus of the leadership to engage in partnership with the private sector at the regional level.

Besides, intra-regional trade was noted as a potential vehicle to bring greater integration among regional trade partners. In this regard entering into force of ECOTA and conveyance

lists of concessions by Afghanistan, Iran, Pakistan and Turkey were considered as a right step towards liberalization of trade. Similarly, transport was emphasised to be instrumental in the context of establishing better inter-connectivity between economies of the region. The successful launching of the ECO Container train on Islamabad-Tehran-Istanbul route as well as the ECO Silk road Truck Caravan was cited as major achievements which will pave the way for revitalizing the ECO Silk Road and other major trade routes. Several ECO food security projects were also implemented successfully including seed, organic farming, wheat productivity and water management projects. Energy was considered to be another major concern and the recently adopted five year Plan of Action for Energy / Petroleum cooperation (2011-2015) was appreciated to harness the region's untapped potential. Utilization of National Currency Units of ECO

Member States in regional trade was also suggested as one of the measures to strengthen the financial system in the region.

Although from 1985 to date we have made a notable headway in promoting cooperation in various sectors of activities but still there are bottlenecks which need to be removed to have smooth progress to development and growth. Strong political will and cooperation is required in achieving the targets enshrined in our charter and ECO Vision 2015. World is moving on a fast pace and we should also try to match the pace. There is a need to act collectively in the interest of prosperity of our people. The success of ECO is dependent on the degree of ownership of our programmes by the Member States as well as serious reforms in recruitment and selection processes because the principle of geographic quotas with little regard for competency and ability is effecting the performance of the organization. There is a need to enhance the institutional capacity of the ECO Secretariat to put in place an appropriate policy framework to support the implementation of all programmes as well as its ability to motivate active participation of all the player to achieve the set objectives. To fulfil this agenda we need the support of all Member States including international organizations.

During the 11th Summit, the inspiring exchange of view among the leadership led to the successful adoption of the Istanbul Declaration which will mark a watershed with far-reaching impact on the progress of ECO in the years to come and constitutes an important blue print for the Organization to meet the challenges of our region. The adoption of proposal to appoint an Eminent Persons Group (EPG) assigned to study the dynamics and needs of the region and propose strategies for the next COM is an important step to reform the organization and its basic documents. The recommendations of EPG and their implementation will usher a new era of growth and prosperity in the region.

Uluslararası Kamu Alımları Pazarlarına Giriş: Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri Sektörü Açısından Bir Değerlendirme*

Kadir Akın GÖZEL**

Ülkemizin liberal ekonomiyi tam olarak benimseme ve uygulama yönündeki kararlılığı ile ihracata dayalı ekonomik büyüme politikası sayesinde yıllardır önemli başarılar elde edilen yurtdışı müteahhitlik hizmetleri sektörümüz ülke ekonomisi açısından çok büyük boyutlara ulaşmıştır. Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın verilerine göre sektörün yurtdışında üstlendiği projelerin toplam büyüklüğünü 2008 yılında 23,7 milyar USD'na ulaşmıştır. 2009 yılında küresel ekonomik kriz nedeni ile bu rakam 20 milyar USD'ye kadar düşmüştür. Ancak beklentiler bunun krizden çıkışla birlikte artarak 2015 yılı için 50 milyar USD'ye ulaşması yönündedir. Bu rakamlar bize ne kadar önemli bir konudan bahsettiğimizi hatırlatmak için yeterlidir. Benzer şekilde iş dünyasının temsilcileri de bu alandaki gelişmelerden memnuniyetlerini ifade etmekte ve ülkemizin izlediği komşularımızla sıfır sorun politikasının yanı sıra diğer ülkelerle geliştirilen ilişkilerin de genel olarak ihracatımızın ve ihracatımız içinde de yurtdışı müteahhitlik ve müşavirlik hizmetlerinin ağırlığının artmasına çok olumlu katkı sağladığını dile getirmektedirler. Ülkemiz açısından sevindirici olan bu hususların ortaya konması ile birlikte başka bir husus da dikkate şayan hale gelmektedir. Bu da uluslar arası kamu alımları piyasalarına giriş konusudur. Girişimcilerimizin bin bir zorluklar ile gidip iş yapmaya başladıkları yabancı ülkelerdeki kamu alımları pazarlarına giriş konusunda mevcut uluslararası hukuki durumun tespit edilmesi gerekmektedir. Sonra da bu tespite dayalı olarak bu alana yönelik stratejimizin bir an önce belirlenmesi ülkemizin bu büyüklükte bir gelir kaynağını korumak ve süreklilik kazandırmak için bir an önce atılması gereken bir adımdır.

(*) Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası-İNTES'in İnşaat Sanayii Dergisi'nin Temmuz-Ağustos 2010-120. sayısında yayınlanmıştır.

(**) *Kamu İhale Kurumu, Uluslararası İlişkiler ve AB ile Koordinasyon Dairesi Başkanı*

Bu makalenin yazarı teknik bir yazı yazmaktan ziyade konuya dikkat çekerek farkındalık oluşturmayı amaçladığından detaylı hukuki tartışmalara girmeksizin öncelikle dünyadaki durumun bir fotoğrafını çekecek sonra ülkemiz açısından konuyu kısaca irdeleyecek ve son olarak da önerilerini belirtecektir.

Uluslararası Kamu Alımları Pazarlarına Giriş

Kamu alımları konusu halen birçok ülkede hem ekonomik hem de sosyal politikaların gerçekleştirilmesi için önemli bir araç olarak görüldüğünden dünyada , başta gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkeler olmak üzere, birçok ülke bu alana ilişkin uluslar arası taahhütlere girmekten kaçınmakta ve bu konuda korumacı davranmaktadır. Ancak küresel ekonomik liberalizasyonu savunan ve bunu her alanda gerçekleştirmeyi hedefleyen gelişmiş ülkeler hem ikili ilişkilerinde hem de uluslararası ve bölgesel platformlarda bu alana belli prensiplere dayanan ve belli süreçler çerçevesinde hareket etmeyi öngören düzenlemeler getirmeye çalışmaktadır. Kamu yönetimi reformları, şeffaflık ve rekabetin teşvik edilmesi, yolsuzlukla mücadele gibi politika hedeflerinin hepsinde de kaçınılmaz olarak bir kamu alımları unsuru yer almaktadır. Ülkelerin ve insanların faydasına olacak bu çalışmalar belli ölçülerde ülkelerin kamu alımları pazarlarının dünyaya açılması hedefini de doğrudan veya dolaylı olarak, örneğin rekabetin ve şeffaflığın artırılmasının bir gereği olduğu için, içermektedir.

Uluslararası ticaretin liberalizasyonu açısından en önemli uluslararası kuruluş olan Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) çatısı altında çoklu anlaşma formunda bazı anlaşmalar da yer almaktadır. DTÖ'ye üye olan ülkelerin otomatikman taraf olmadığı ayrıca imza koyması halinde taraf olduğu bu anlaşmalardan birisi de Kamu Alımları Anlaşması (KAA) (Government Procurement Agreement-GPA) dır. Bu anlaşmanın yapısı, kısaca, imza koyan ülkelerin belli bir eşik değerin üstünde değere sahip alımlarının Anlaşma ekinde yer alan kurumlar tarafından yapılması halinde Anlaşma'da belirlenen usul ve kurallar çerçevesinde Anlaşma'ya taraf diğer ülkelerin isteklilerine açılması şeklindedir. Taraf ülkeler ikili olarak müzakere sureti ile hangi kurumlarının hangi alımlarını açacaklarını belirlemektedir. DTÖ 'nün tüm üyelerini bağlayan diğer Anlaşmalarından farklı olarak en ziyade müsaadeye mazhar ülke ve milli muamele ilkelerinin nasıl uygulanacağı hususunda da sadece KAA çerçevesinde ikili olarak piyasaları açmayı mümkün kılmaktadır. Ancak KAA'na taraf diğer ülkelere de asgari piyasaya giriş imkânı tanınmalıdır. Anlaşmaya taraf olmayan DTÖ üyesi ülkeler kamu alımları alanında 3. Ülke konumunda olup taraf olan ülkelere yapılan muameleyi isteme hakkı bulunmamaktadır.

Ülkemiz açısından bir diğer önemli platform ise tam üyelik hedefimiz olan Avrupa Birliği (AB)dir. AB'nin kamu alımlarına yönelik olarak sahip olduğu ve her zaman el üstünde tuttuğu rekabet, şeffaflık, eşit muamele ve milliyet bazında ayrımcılık yapılmaması gibi AB Kurucu Anlaşmasından kaynaklanan temel prensipleri bulunmaktadır. Ayrıca AB Komisyonu tarafından Tek Pazar hedefine varılmasının bir aracı olarak kamu alımlarını koordine eden Direktifler çıkarılmıştır. 2004/18 sayılı “klasik” alımları düzenleyen Direktif ile 2004/17 sayılı “utilities” (enerji, su, ulaştırma ve posta hizmetleri sektörlerinde faaliyet gösteren kuruluşlar) ın alımlarını düzenleyen Direktif Tek Pazar açısından, mevcut prensipleri hayata geçirmeyi sağlayacak bir ihale sürecini dizayn etmeyi amaçlamaktadır. Üye devletler ulusal düzenlemelerini bunlara uyumlaştırmak durumundadır. Bu Direktifler ile getirilen düzenin uygulanmasını temin için de “Remedies” dediğimiz, 2004/17 ve 2004/18 sayılı Direktiflerle getirilen ve Kurucu Anlaşma'nın temel prensiplerinin de yer aldığı yasal çerçeveye uyulmaması halinde kullanılacak şikâyet mekanizmalarının varlığı ve işlerliğini temin etmeye yönelik direktifler çıkarılmış ve bunlar da 2007/66 sayılı Direktif ile değiştirilerek son hali verilmiştir. Tüm bu düzenlemelerin amacı AB üyesi ülkeler için kamu alımları pazarına giriş ve uygulamada karşılaşılabilecek engelleri ortadan kaldırarak iç pazarın yumuşak ve sorunsuz işleyişini sağlamak içindir.

AB'nin uluslararası ilişkilerinde kamu alımlarını ise taraf olduğu DTÖ'nün KAA çerçevesinde yürütmeye çalıştığını aynı zamanda hem bu anlaşmaya taraf olan hem de olmayan ülkeler ile ikili anlaşmalar yapmak sureti ile kendisine kamu alımları pazarlarına giriş imkânı oluşturmaya çalıştığını görmekteyiz. AB ayrıca komşusu olan ülkelerle imzaladığı, örneğin Balkan ülkeleri ile Demokratikleşme ve İstikrar Anlaşması, ya da MENA çerçevesinde Kuzey ve Orta Afrika ülkeleri ile imzaladığı anlaşmalara da kamu alımları alanında AB müktesebatına yakınlaşmayı şart koşmaktadır. Daha sonra bu ülkelere yönelik olarak ya bu anlaşmalar vasıtası ile ya da gerçekleştirdiği ikili Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA)na koyduğu hükümler ile pazara girişi garantiye aldığını görmekteyiz. AB'nin Kuzey'inde yer alan Ukrayna gibi ülkeler ile “Komşuluk Politikası” çerçevesinde yaptığı çalışmalar içerisinde de kamu alımları pazarlarına giriş hedefi doğrudan veya dolaylı olarak yer almaktadır. AB'nin Dış Ticaret Genel Müdürlüğü'nün İnternet sayfası incelendiğinde bir AB politikası olarak bundan sonra “yeni nesil” STA'larda kamu alımları piyasalarına girişe yönelik olarak daha detaylı hükümlere yer verilmesinin bir politika olarak belirlendiğini görebiliriz.

2008-2009 yıllarında ağır bir biçimde yaşanan ekonomik kriz ile birlikte ülkelerin ekonomilerinde korumacılığa bir dönüş isteği sezilmektedir. DTÖ’de geçtiğimiz yıl bazı ülkeler ABD’nin “Recovery Act” ile kamu alımlarında korumacılığa döndüğü endişesini dile getirmişlerdir. Benzer şekilde bazı AB üyesi ülkeler de ekonomik krizden çıkış önlemlerinin bir an önce sonuç verebilmesi için AB kamu alımları düzenlemelerinin esnetilmesini önermişler ancak bu kabul görmemiştir. Birkaç hafta önce katıldığımız bir uluslararası toplantıda AB’yi temsilen AB’de son durum ve geleceğe dönük perspektif konusunda sunum yapan yetkili AB’nin kendi kamu alımları piyasalarına giriş konusunda DTÖ KAA temelinde karşılıklılık ilkesi çerçevesinde hareket etmeyi planladığı ve kendisi ile pazara giriş anlaşması bulunmayan ülkelerin pazara girişini engellemeye yönelik özel önlemler geliştirmeyi planladığını belirtmiştir.

Türkiye’de Kamu Alımları Pazarına Giriş

Ülkemizde kamu alımlarını düzenleyen 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (KİK)’nin 63. Maddesi ile yerli istekli lehine bir korumacılığa izin verilmektedir. Ancak madde dikkatle okunduğunda aslında belli eşik değer üzerinde, yani uluslararası alanda diğer ülkelerin girişimcilerinin dikkatini çekmeye yetecek büyüklükteki ihalelerde yabancıların katılımının engellenemeyeceği ancak sadece yerli girişimcileri korumaya yönelik olarak yüzde onbeşe kadar, idarenin isteğine bağlı bir korumacılığa izin verildiği görülmektedir. Yani büyük alımlar söz konusu olduğunda ülkemiz idarelerinin yabancı firmalara sizi ihaleye almıyorum deme şansı yoktur. Kanunda 53. Maddenin (b) bendinin 8 nolu alt paragrafı ile de yerli isteklilerimizi ihalelere almayan ülkelerin isteklilerine karşı Kamu İhale Kurumu tarafından önerilerek Bakanlar Kurulu tarafından kararlaştırılacak yaptırımlara başvurulması karşılıklılık ilkesinin bir uygulaması olarak getirilmiş bulunmaktadır. Ancak uluslararası ticaret kuralları gereği çapraz yaptırım mümkün olmadığından sizi ihaleye almayanı siz de ihaleye almazsınız, o ülke açısından hayati önem taşıyan başka bir alana yönelik yaptırım uygulayamazsınız. Burada yer alan yerli istekli tanımı da yine 4734 sayılı kanunun 4. Maddesinde “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler ile Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişileri “ şeklinde düzenlemiştir.

Ülkemiz yukarıda teknik detaylarına girmeden basitçe tanımlamaya çalıştığım uluslararası platformlar açısından ele alındığında;

- DTÖ KAA’na taraf değildir. Dolayısı ile buna imza atıp taraf olmuş olan 40’den fazla ile ülkenin kamu alımları pazarlarına giriş açısından 3. Ülke konumundadır. Bu ülkelere baktığımızda Kazakistan, Kırgızistan, Gürcistan, Ürdün, İsrail, Arnavutluk

gibi ülkelerin de bunlar arasında yer aldığını görmekteyiz. (Bu ülkelerin bazıları taraf olma müzakerelerini sürdürmekle birlikte fotoğrafı tam olarak verebilmek açısından onlar da üye devletler arasında sayılmıştır.)

- Ülkemiz AB'ne henüz tam üye değildir. Dolayısı ile eşit muamele, milliyet bazında ayrımcılık yapılmaması gibi üye ülkeler için bağlayıcı ve bir taraftan da koruyucu olan ilkeler bizim açımızdan henüz geçerli değildir. Ülkemiz girişimcileri IPA gibi aday ülkeleri de kapsayan AB projeleri kapsamında yapılan ihalelere girebilmektedirler. Benzer şekilde AB Komisyonu'nun aday ülke konumumuz dolayısı ile ülkemiz ile birebir gerçekleştirdiği projelerde de yapılan ihalelere ülkemiz isteklileri katılabilmektedir. Ancak 27 üye devletten birisinin bir idaresi tarafından açılan bir ihaleye girebilmemizi sağlayan, alınmadığımızda diğer üye ülkelerin isteklileri gibi hakkımızı arayabilmemizi sağlayan bir dayanağımız, bir ikili anlaşmamız da yoktur AB ile.
- Ülkemizin bağtlatdığı STAlarda ise konu pazara girişi garantiye alacak hükümler ile ele alınmamaktadır. Bunun yerine daha fazla liberalizasyonu her iki tarafın da istediği şekilde iyi niyet beyanları ile geçiştirilmektedir. Bunun sebebi de bu alanda şu aşamada verilecek taahhütlerin AB'ye tam üyeliğin gerçekleşmesi halinde aynı ülke veya platformda AB'nin verdiği taahhütlerden farklı olmasının yaratabileceği sorunlardan kaçınmaktır. Belki de korumacılığı bu şekilde sürdürmenin daha faydalı olacağı yönündeki geçmişten gelen politikalaradır.
- Bir de çok uluslu kalkınma bankaları ve onların finanse ettiği projeler çerçevesinde yapılan ihaleler de mevcuttur. Bu tür kuruluşlar da genellikle bu ihalelere katılım için söz konusu bankaya üyeliği şart koşabilmektedir. Üyesi olmadığımız bu tür kuruluşların ihalelerine de ülkemiz isteklilerinin katılması mümkün değildir.

Sonuç ve Öneriler

Kamu ihale Kurumu'nun kuruluşundan bu yana yürüttüğüm Uluslararası İlişkiler ve AB ile Koordinasyon Dairesi Başkanlığı görevim dolayısı ile gözlemlediğim bu gelişmeler ile kamu alımları pazarlarına giriş konusunda bir fotoğraf çekmek ve sizlerin dikkatine sunmak istedim. Elli milyar USD büyüklüğe 4-5 yıl içinde ulaşmasını beklediğimiz ve ülkemizin hem ekonomik hem de siyasi ilişkileri açısından can damarı diyebileceğimiz bir alanı korumak, desteklemek ve güçlendirmek için uluslar arası alandaki gelişmeleri değerlendirerek bir pozisyon almamız gerekmektedir.

Batıda AB ülkeleri ile başlayıp, Balkanlar, Rusya, Ukrayna, Türk Cumhuriyetleri, Orta-Doğu, Kuzey Afrika, hulasa etkin olduğumuz pazarlar diyebileceğimiz tüm alanda gelişmiş ülkeler- ki bunlardan Amerika, İtalya ve DTÖ'ye yeni üye olan Çin bizim müteahhitlik sektöründeki en büyük rakiplerimiz- , çeşitli çoklu veya ikili uluslararası anlaşmalar ile piyasaya girişi garanti altına alırken biz tüm bu ülkelerle münasebetlerimizde 3. Ülke konumuna düşmekteyiz. Bunun önlenmesi ve muhtemel zararlarından korunabilmesi için önerilerim şunlardır;

- Yurtdışı müteahhitlik ve müşavirlik hizmetlerine yönelik bir strateji oluşturulmalıdır.
- Oluşturulacak strateji'nin hayata geçirilmesine yönelik gerçekçi bir eylem planı hazırlanmalıdır.
- Kamu alımları ile ilgili uluslar arası çoklu ve ikili anlaşmaların AB ve diğer gelişmiş ülkelerin yaptığı gibi detaylı hükümler içerecek şekilde gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceği hususunda bu alanda politika belirlemeye yetkili Bakanlık tarafından bir an önce karar verilmelidir.
- Ülkemiz'in AB ile kamu alımları pazarlarını karşılıklı açmaya yönelik ayrı bir anlaşmaya ihtiyacı olup olmadığı, konunun AB ile tam üyelik müzakerelerinin kamu alımları başlığı altında nasıl ele alınacağı hususundaki pozisyonumuz gözden geçirilmelidir.
- Yurt Dışı Müteahhitlik, Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri Koordinasyon Kurulu'nda Kamu İhale Kurumu'nun da temsilcisi bulunmalıdır.
- Kamu alımları açısından stratejik önem taşıyan ülkelerdeki elçiliklerimizde dil bilen Kamu İhale Uzmanlarının da görev yapabilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Ülkemiz girişimcilerinin yurtdışında kamu alımları pazarlarına girişi ve Kamu İhale Kanunu'nun 53 (b)/8 maddesinin uygulanması konusunda ve bir rapor hazırlanarak her yıl düzenli olarak Bakanlar Kurulu'na arz edilmelidir.

Eski Dünya'nın bir haritasını önünüze koyun ve bu makalede okuduklarınız tekrar aklınızdan geçirin. Şu an için yoğun olarak faaliyet gösterdiğimiz pazarlara ilişkin olarak fotoğrafı daha rahat görebileceksiniz. Bu arada yeni pazarları keşfetmek ve onları geleceğe dönük planlarınıza dahil etmek imkanı da bulabilirsiniz.

Climate Change and Agriculture*

Wilfrid LEGG**
Hsin HUANG***

Agriculture not only contributes to climate change and is affected by it, it also forms part of the solution. Coherent and effective policies are needed.

At least 14% of global greenhouse gas emissions come directly from the farm sector. That is more than transport and not far behind the contribution from industry.

How does agriculture produce such high emissions? One way is through farming activity itself: ploughing fields releases carbon dioxide in the soil, and rice cultivation and livestock breeding both emit large quantities of methane. Farming uses fossil fuels and fertilizers. Agriculture also involves land-use changes, including deforestation and desertification of fragile grasslands. These changes alter the earth's ability to absorb or reflect heat and light.

Despite its relatively high contribution to greenhouse gas emissions, agriculture is not yet subject to emissions caps under the Kyoto agreement to fight climate change. Nevertheless, governments are taking action, and the OECD is supporting their efforts through analysis, information sharing and policy advice.

Devising policies and undertaking commitments to mitigate climate change through agriculture clearly means knowing more about agriculture's carbon footprint. As in most other sectors this carbon footprint is increasing, since farming is set to expand to produce more food for a growing world population. In fact, food production will need to double from current levels if projections of more than 9 billion people in 2050 prove correct. That means more land-use change, more cultivation, more livestock and more use of fossil fuels.

(*) (2010), *OECD Observer* n°278, March 2010, www.oecdobserver.org

(**) *Head of Division, Agricultural Policies and Environment, OECD Trade and Agriculture Directorate*

(***) *Agricultural Policy Analyst, Agricultural Policies and Environment, OECD Trade and Agriculture Directorate*

But there are other, different challenges to contend with too. As well as being a source of climate change, agriculture is affected by shifts in climate. Projections to 2050 suggest an increase in both global mean temperatures and weather variability, including precipitation. This will clearly affect the type and location of agricultural production worldwide—from the vines of Europe through pasture in Africa to rice in Asia, whole patterns of production and livelihoods could be transformed.

Many countries will be able to adapt and some may even benefit by being able to grow new crops. But poorer communities and those living in fragile lands, such as deltas and low-lying coasts, may be exposed to greater risks. This makes adaptation vitally important. It also confirms just how key global co-operation will be in meeting adaptation needs in the years ahead.

Farm solutions

While agriculture contributes to climate change, it is also one of the few sectors that can provide solutions. Greenhouse gas emissions from human activity will have to decrease globally from 1990 levels by at least 50% by 2050 if future global warming is to be limited to a 2°C temperature increase, as currently recommended by the Intergovernmental Panel on Climate Change. This imperative was repeated by world leaders at the UN Climate Change conference in Copenhagen in December 2009.

How can farming help? One answer is carbon sequestration, as soil literally captures and absorbs carbon and so offsets emissions not only from farming, but from other sectors too.

As for mitigation, policies aimed at reducing emissions in agriculture may be more cost-competitive than in some industrial and transport options.

There are challenges though, including in measurement. Quantifying greenhouse gas emissions from agricultural activities is complex and costly, given the variety of farmers and systems used over a wide range of geographic and climatic conditions. Moreover, there remains a great deal of scientific uncertainty about how to control emissions from agriculture, since many factors are at play, such as local climate, soil type, slope and production practices. In other words, there is no simple relationship between the quantity of production and emissions.

Calculating indirect land-use changes arising from agricultural production is another challenge. The global surge in food prices in recent years reflected competition for land

use related to world food and energy markets. In particular, the links between production of biofuels from feedstock—these are subsidised in many countries—consequent land-use changes, including deforestation, and effects on food prices need to be further explored.

Mitigate and adapt

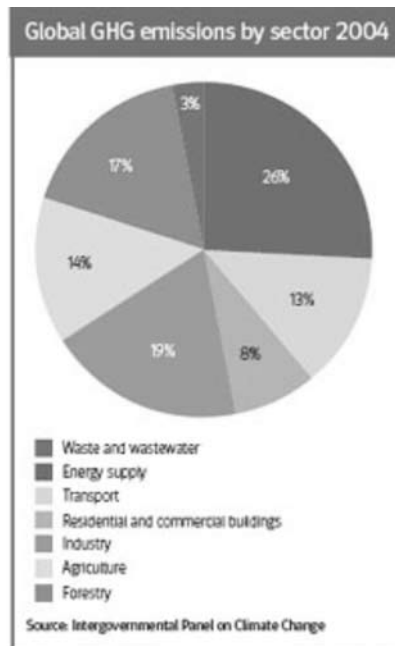
With the right technologies and systems, improved cropland and grazing land management, restoration of degraded lands and land-use change, such as agro-forestry, can make a major contribution to limiting greenhouse gases. Emissions from livestock production can be reduced by improving nutrition and manure management.

Science offers promising solutions in areas such as genetics, so-called second generation biofuels that compete less with land used for food crops, and carbon capture, though clearly more research is needed. Genetics, for instance, could help reduce methane from animals too. Cattle and sheep's sizeable share of greenhouse gases—indeed, methane is many times more potent than carbon dioxide as a greenhouse gas—can be offset to some extent by capturing the carbon in pastureland. Better farming methods can help mitigate climate change while also improving water quality, biodiversity and soil quality.

Though some regions of the world may benefit from improved climatic conditions, if no action is taken, the overall effect for global agricultural production is expected to be negative. Adaptation will be important, given that we are already “locked-in” for a certain amount of climate change, and since mitigation efforts take time to have an effect. This could mean altering farm management practices to adopting new varieties, crops and animal breeds more appropriate to future climate conditions. It may mean policies to discourage certain kinds of heavily emitting agriculture to reduce risks and slow down land-use changes. In any case, such policies will also relieve other environmental stresses, including in water supply, and make agriculture more sustainable.

The stakes are high, and there are serious issues to address. Responding to climate change and other environmental concerns, while at the same time producing enough food to meet demand, will not be easy. The OECD is looking hard at the questions, such as the synergies and trade-offs as producers reduce their carbon footprint while remaining competitive. How can carbon markets make a difference and how can they be made more effective? And what efficiencies can be achieved in the processing, transport and distribution of food products throughout the supply chain?

Getting policies right in these areas will be key, as will working with markets to encourage trade and investment, and to correct distortions caused, for instance, by certain subsidies that lead to overproduction and resource depletion. In short, future policies must aim for better environmental outcomes, including lower emissions. The OECD is analysing the design and implementation of cost-effective adaptation and mitigation policies in a range of key areas. Carbon markets, crop and disaster insurance, adoption of better crop varieties and breeds, technology, emissions monitoring, incentives for more efficient water use and compensation for vulnerable groups: such measures, if taken together and adapted to specific country situations, would create coherent policy packages to limit agriculture's contribution to climate change, improve the environment and boost the effectiveness and value-added of the farming sector.

References:

OECD (forthcoming 2010), *Climate Change and Agriculture Impacts, Adaptation and Mitigation*, Paris

OECD (2008), *Environmental Performance of Agriculture in OECD Countries Since 1990*, Paris.

Doha'nın Çağrıştırdıkları

Kerem ALP*

Giriş

Bu makalenin kaleme alındığı 2010 yılının son günlerinde, dünyanın dört bir yanından gelen temsilcilerin görev yaptığı Cenevre'deki diplomatik çevrelerdeki sohbetlerde en çok tekrarlanan kelimelerden biri de “Doha” oldu. Ticaret ve uluslararası ilişkilerle ilgilenen kesimde Doha deyince, doğal olarak, yıllardır sonuçlandırılmayan Dünya Ticaret Örgütü'nün Doha Kalkınma Gündemi müzakereleri akla geliyor. Oysa uluslararası toplum bundan bir süre sonra Katar'ı ve başkenti Doha'yı daha popüler bir açıdan hatırlayacak: 2022 FIFA Dünya Kupasının evsahibi olarak.

Futbol ile ticaret arasında doğrudan bir bağlantı kurmanın ne kadar isabetli olduğu tartışılabilir. Ancak futbolun, sokak arasından çıkıp, dünya çapında en çok ilgi duyulan etkinliklerden biri haline gelmesinde ticari çıkarların başı çektiğini yadsımak da kolay değildir.

Bu noktadan hareketle, uluslararası ticarete, Doha Kalkınma Gündemine ve 2011 yılından beklentilere futbol perspektifinden yaklaşarak birkaç benzetme ve mukayeseli örnek verelim. Futbol ve ticaret birbirine benzer, çünkü

- özünde ikisi de iki taraf arasında cereyan eder,
- sonuç ne olursa olsun, genellikle iki tarafın da bu işten kazancı vardır,
- bu bağlamda, hem üreten (yani futbolcu veya tüccar), hem tüketen (seyirci veya tüketicisi), hem de aracı kurumlar etkinlikten yarar sağlar,
- her ikisi de ulusal ve yerel olduğu kadar küresel boyutta gerçekleşir.
- Belki de en kritik benzerlik olarak şunu da kaydedelim:
- Oyunun kurallarını sahadaki iki takım belirlemez. Bu kurallar başkaları tarafından

(*) Dünya Ticaret Örgütü nezdinde T.C. Daimi Temsilciliği Müsteşarı

benimsenmiştir, ancak evrensel nitelik kazandığından herkes bunları bilmek ve uygulamak zorundadır.

Diğer bir deyişle, FIFA veya UEFA nasıl futbolun kurallarını ve turnuvaların düzenini sürekli geliştirerek bu sporun popülerliğini sağlıyorsa, Dünya Ticaret Örgütü de ticaretin küresel boyutta ve herkesin yararına olacak şekilde belirli kurallar çerçevesinde sürdürülmesinden ve geliştirilmesinden sorumludur.

Doha Kalkınma Gündemi nedir?

Küresel ticareti serbestleştirmeyi ve küreselleşmenin faydalarından gelişmekte olan ülkelerin de yararlanmasını amaçlayan Doha Kalkınma Gündemi (Doha Turu), Uruguay Turunun 1995’te sonuçlandırılmasının ardından DTÖ çatısı altında yürütülen ilk müzakere turudur. Doha, müzakere turunu adlandıran “kalkınma” olgusuna bağlı olarak Gelişme Yolundaki Ülkelerin çok taraflı ticaret sistemi içindeki yerinin güçlendirilmesine katkı sağlaması açısından da önem taşımaktadır.

Adını 2001 yılında Doha’da gerçekleştirilen Dünya Ticaret Örgütü 4. Bakanlar Konferansı’ndan alan müzakereler, neredeyse 10 yıldır sonuçlandırılmamıştır. Bu noktada, sağlanan kısmi ilerlemeleri göz ardı etmemekle birlikte, görüşmelerde yaşanan tikanıklıklara odaklanmakta fayda görülmektedir.

Müzakerelerde yaşanan sorunlar, konu başlıkları itibariyle şu şekilde özetlenebilir:

Tarım

Tarım alanında ilk defa yapılacak liberalleşme sonucunda, tarım alanındaki gümrük vergilerinde, gelişmiş ülkelerin %56, gelişme yolundaki ülkelerin ise %36 oranında indirim yapmaları öngörülmektedir. Bu durum, tabiatıyla başta en az gelişmiş ülkelerin üreticilerini koruma ihtiyacını (diğer bir deyişle “savunma” gereksinimlerini) beraberinde getirmektedir.

Bu “savunma”ya esas teşkil edecek olan Özel Korunma Önlemleri Mekanizması (Special Safeguard Mechanism-SSM) konusunda yıllardır sürdürülen danışmalar, görüş ayrılıklarını gidermek bir yana ihracatçı ve ithalatçı ülkeler arasındaki ayrılıkları derinleştirmiş gözükmektedir. Geline aşamada uzmanlar, özel korunma önlemleri mekanizması konusundaki tartışmanın teknik bir tartışma olmaktan çıktığını ve sorunun ancak politik kararlılık doğrultusunda çözülebileceğini ifade etmektedir.

Gerçekçi olmak gerekirse, Doha Turu sonuçlandığında tarım sektöründeki tarifelerde ciddi indirimlere gidileceği varsayılmalıdır. Bu durumda, Türkiye açısından

en hassas müzakere alanı olan pazara girişte, özel ve lehte muamele kapsamında elde edilecek esneklikler (özel ürünler ve özel korunma önlemleri mekanizması) önem kazanmaktadır.

Tarım müzakereleri kapsamında, Türkiye'nin de önemli katkılarıyla, G-33 Grubu¹ tarafından 2010 yılında içinde özel korunma önlemleri mekanizmasına ilişkin altı adet çalışma belgesi hazırlanmış ve DTÖ belgesi olarak yayımlanmıştır. Belgeler yaklaşık 9 yıldır süren tarım müzakereleri kapsamında ilk defa gelişme yolundaki ülkelerin teknik çalışma yapabildiklerini, müzakere pozisyonlarını sadece siyasi gerekçelerle değil, teknik olarak destekleyebildiklerini göstermesi bakımından da ilgi ile karşılanmıştır. Belgeler sayesinde ilk kez G-33 üyesi gelişme yolundaki ülkeler müzakerelere öncülük etmiş ve belgeler 2010 yılında tarım müzakerelerinin çerçevesini oluşturmuşlardır.

Yıllık tarımsal üretim değeri 56 Milyar doları aşan ve bu açıdan dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasında yer alan ülkemiz bakımından DTÖ'deki tarım müzakereleri öncelikli bir konudur. Öte yandan tarım, ülkemizde en fazla istihdam sağlayan sektördür. Bu nedenle meselenin ekonomik olduğu kadar siyasi sonuçları da bulunmaktadır. Bu çerçevede ülkemiz, gelişme yolundaki ülkelere paralel bir tutumla, tarım ürünleri ticaretine uygulanan tarife indirimlerinin kısıtlı tutulması ve ilave esnekliklere imkan sağlanması gerektiğini savunmaktadır. Diğer bir ifadeyle, ülkemiz tarım alanında (futbol tabiriyle) defans oynamaktadır.

Tarım Dışı Ürünlerde Pazara Giriş (Non-Agricultural Market Access - NAMA):

Tarım Dışı Ürünlerde Pazara Giriş müzakerelerin temel amacı, mal ticaretine ilişkin tarifelerin indirilmesi, tarife dışı engellerin azaltılması ve hatta bunların olabildiğince ortadan kaldırılmasıdır.

Müzakerelerin kilit konusu olan genel tarife indirim formülü ve formüle ilişkin esneklik hükümleri gibi konularda bir çerçeve çizilmesi mümkün olabilmıştır. Bununla birlikte, belirli sektörlerde tarifelerin daha da indirilmesini veya hepten kaldırılmasını hedefleyen sektörel inisiyatiflerde ilerleme sağlanamamakta ve bu husus NAMA müzakerelerini tıkayan temel husus olarak ortaya çıkmaktadır.

1 G-33 olarak adlandırılan grubun üye sayısı zaman içinde artmış olup, diğerleri meyanında, Küba, Hindistan, Endonezya, Jamaika, Kenya, Kore, Nijerya, Pakistan, Senegal, Sri Lanka, Zambiya ile çoğu Afrika ve Karayip ülkelerini kapsamaktadır.

NAMA Müzakere Grubunun son iki yıldır, tarife dışı engeller (NTBs), sektörel ve taviz listelerinin oluşturulması konularında çalışmalarını yoğunlaştırdığı görülmektedir. NAMA müzakere modalitelerine ilişkin tartışmalar kapsamında kilit önem taşıyan sektörel, sektör bazında genel formül indiriminin ilerisinde bir liberalleşmeyi amaçlamaktadır.

Ülkemiz, Gümrük Birliği nedeniyle bu alandaki liberalleşmeyi çok önceden tamamlamıştır olup (ülkemizde ortalama gümrük vergisi %4'tür), başta AB olmak üzere gelişmiş ekonomilerle birlikte hareket etmektedir. Diğer bir ifadeyle bu alanda ülkemiz (yine futbol tabiriyle) "hücum" oynamaktadır.

Hizmetler Ticareti

Hem Gelişmiş hem Gelişme Yolundaki Ülkeler açısından, hizmetler sektörünün liberalleştirilmesinden sağlanacak kazanımın, mal ticaretinde ilave serbestleşmenin ötesinde fayda sağlayacağı genel kabul görmektedir.

Hizmet Ticareti Genel Anlaşması GATS'ın 6'ncı maddesinin 4'üncü paragrafı çerçevesinde üye ülkelerin listelerinde bulunan sektörel taahhütlerinin, yeterliliğe ilişkin aranan özellikler ve prosedürlerin, teknik standartlar ve ruhsat verme koşullarının hizmet ticareti için gereksiz engeller oluşturmamasını teminen içinde bulunulan müzakere turunun bitiminden önce disiplinler geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

GATS'ın kurallar boyutuyla ilgili olarak, Anlaşmanın X, XIII ve XV. maddeleri kapsamındaki sırasıyla Acil Korunma Önlemleri, Kamu Alımları ve Sübvansiyonlara ilişkin müzakerelerde henüz metin üzerinden tartışmaya geçilememiştir. Sübvansiyonlar ve acil korunma önlemlerine ilişkin üye ülkelerce bir tanım üzerinde dahi uzlaşılamadığı görülmektedir.

Hizmet ticareti müzakerelerinde beklentimiz; pazara girişte, ülkemizin de aralarında yer aldığı gelişmekte olan ülkeler yararına olan sektörlerde ve hizmet sunum biçimlerinde açılımlar yapılması, ulusal düzenlemeler ve kurallarla ilgili olarak da, yine gelişmekte olan ülkelere uygulanabilir kararların alınmasıdır.

Bu alanda Türkiye, en liberal ekonomilerden birisidir. Gerçekten de bankacılık, dağıtım ve telekomünikasyon alanlarında ülkemizde kısıtlama uygulanmamaktadır. Bununla birlikte hizmetler ticaretini düzenleyen mevzuatın geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Kurallar

i) Anti-Damping ve Yatay Sübvansiyonlar

Anti-Damping ve Yatay Sübvansiyonlar alanında, DTÖ Anti-Damping ile Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşmaları'nda yer alan disiplinlerin geliştirilmesi, ve damping ile sübvansiyon soruşturmalarına ilişkin şeffaflığın artırılması yönündeki önlemler ele alınmaktadır. Dünyada bu Anlaşmalara dayanan uygulamaları en çok değerlendiren 5 ülkeden biri olan ülkemiz, Anti-damping konularındaki çalışmalarda Anti-Damping Dostları Grubu (ADDG) üyeleri ile birlikte hareket etmektedir.

Genel olarak, şu ana kadar Anti-Damping ve Sübvansiyon Anlaşmalarına ilişkin gerçekleştirilen toplantılarda taslak metinler üzerinde uzlaşma sağlamaya dair güçlüklerin aşılamadığı ve üyeler arasında henüz bir orta yolda buluşmayı sağlayacak politik kararlılığın ortaya çıkmadığı söylenebilir.

ii) Balıkçılık Sübvansiyonları

Balıkçılık sübvansiyonlarına ilişkin müzakerelerde, aşırı avlanmaya sebep olan ve balık neslinin tehlikeye sokan sübvansiyonların yasaklanması ve yasaklanmaya ilişkin şartların belirlenmesi amaçlanmaktadır. Ancak balıkçılık, ticari ve ekonomik boyutunun yanı sıra, toplumsal, geleneksel ve çevresel boyutları itibarıyla üye ülkeler için çok hassas bir konudur. Bu konuda ülkeler arasındaki görüş ayrılıklarının derinliği, Doha Turunun akıbeti açısından kaygı vericidir.

Fikri Mülkiyet Hakları

Fikri Mülkiyet Hakları Alanındaki müzakereler, Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları (TRIPs) Konseyi genel ve özel oturum toplantılarında sürdürülmektedir. Bu toplantılarda başlıca üç alanda mutabakat arayışları sürmektedir:

- Coğrafi İşaretlere ilişkin çok taraflı bir kayıt sistemi kurulması: DTÖ üyeleri tarafından korunan şarap ve alkollü içecekler için uluslararası bir kayıt sistemi oluşturulması;
- Coğrafi İşaret Korumasının Genişletilmesi: coğrafi işaret korumasının şarap ve alkollü içecekler dışındaki ürünleri de kapsayacak biçimde genişletilmesi;
- Biyolojik Çeşitlilik: Patent başvurularının yapılmasında, patente konu olan buluşun dayandığı kaynağın hangi ülkede bulunduğu, ayrıca genetik kaynak ve geleneksel bilgi söz konusu ise bunların açıklanmasının zorunlu hale getirilmesi.

Müzakerelerde, çok taraflı bir kayıt sistemi kurulması konusunda bir sonuca varılması beklenirken, ilave korumanın tüm ürünlere genişletilmesi konusunda ciddi bir ilerleme kaydedilmesinin zor olacağı anlaşılmaktadır.

Türkiye coğrafi işaretler konusunda genel olarak Avrupa Birliği ile birlikte hareket etmekte, kayıt sistemi ve ilave korumanın genişletilmesi konularına sıcak bakmaktadır. Bu yolla, ülkemize has yöresel ürünlerin daha etkin bir şekilde korunması amaçlanmaktadır.

Sonuç ve düşünceler:

DTÖ'ye gelmeden önce de ne zaman içinde "Uruguay" kelimesinin geçtiği bir cümle kursam veya duysam, konu ya ticaretti ya da futbol. Ticaret ve uluslararası ilişkilerle ilgilenen kesimde Uruguay deyince, doğal olarak, Dünya Ticaret Örgütünün kurulmasıyla sonuçlanan Uruguay Round müzakereleri akla gelir. Oysa uluslararası toplum Uruguay'ı daha ziyade FIFA Dünya Kupasının ilk evsahibi ve ilk şampiyonu olarak tanır.

Katar'ın başkenti Doha'ya Uruguay örneğinde olduğu gibi daha olumlu bir anlam yüklemek için 2022 Dünya Kupası beklenmeyecekse, 2011'de Doha Kalkınma Gündemi Müzakerelerinin sonuçlandırılması için (dar ama) açık olan fırsat penceresinin en iyi şekilde değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Nitekim Kasım 2010'da yapılan Seul Zirvesinde G-20 Devlet ve Hükümet Başkanları, müzakerelerin, bugüne kadar kaydedilen ilerlemeleri esas alacak şekilde, bir an önce kapsamlı, dengeli ve iddialı bir sonuca ulaştırılmasını kararlaştırmışlardır. Küresel ekonominin gelişmesinde kilit rol oynayan uluslararası ticaretin kendini yenileyememesi, güncel ve teknolojik gelişmelere ayak uyduramaması ve daha da kötüsü kuralsız kalması, şüphesiz kimsenin yararına olmayacaktır. Aynı futbolcularına veya rakibe kızan taraftarın sahaya girerek oyuna o anki kural tanımaz ruh haliyle müdahale etmesi gibi.

Türkiye açısından bakıldığında, bu müzakerelerin sonuçlanma olasılığından bağımsız olarak, sanki Doha pek yakında sonuçlanacakmışçasına hazırlık yapmak gerektiği düşünülmektedir. Türkiye, kurallara dayalı, şeffaf, katılımcı ve daha liberal birçok taraflı ticaret sisteminin küresel refah ve kalkınmaya katkı sağladığı görüşünden yola çıkarak, müzakerelerin tamamlanmasına destek vermektedir. Bu vesileyle, Türkiye'nin son yıllarda hızla gelişen ekonomisi ve artan ticaret hacmi ile DTÖ içinde ağırlığının giderek arttığını vurgulamakta yarar vardır.

Doha Turunun yakın gelecekte sonuçlanması olasılığı düşük bile olsa, 2011'de uluslararası ticaretin kuralları yeniden belirlenirse, bunların ülkemiz tarafından da en ince ayrıntısında kadar bilinmesi gerekecektir. Türkiye'nin sorumlu makamları ve DTÖ nezdindeki Daimi Temsilciliği çalışmalarını bu anlayışla sürdürmektedir.

Konunun hassasiyetini yeterince idrak edemeyen, değişen kuralları özümseyemeyen ve buna göre sektörlerini hazırlayamayan ekonomiler ise, benzetme caizse, 11 kişilik futbol maçına 5 kişilik basketbol takımıyla çıktıklarını geç ve zor yoldan anlayacaklardır.

Sustainable Development: The Concept And Its Pillars*

Fırat BAYAR**

Introduction

Sustainable development (SD) is the type of development which meets the needs of present generation without compromising the ability of future generations to do that for their own needs. Therefore sustainable development aims at designing and implementing strategies to promote socio-economic development while avoiding environmental degradation. The link between environmental sustainability and development is extremely important for the least developed countries (LDCs) as poor people need to over-exploit land and forests to survive; yet as a result of that, they undermine the resource base they depend upon. These countries need assistance to get out of poverty to ease this pressure on the habitat. They need to have the access to energy-saving technologies in order to use fewer technologies (The Commission on Global Governance, 1995: 29-30; Greene, 2004: 457).

A comprehensive SD approach, acknowledging fully the crucial links between population, production, consumption, technology, development and environment is built upon the two pillars as is implied by its name: the “development” pillar and the “sustainable” pillar.

The “Development” Pillar of SD

The development pillar of SD is derived from its functional “*via media*” position between the two paradigms that have been dominant over the previous decades, one of which considered the state and the other the market as the core mechanism in the functioning of the economy.

(*) *It is widely benefited in this paper from the related parts of the author’s article entitled “Sustainable Development: Principal Approach towards the Combat against Poverty in Globalization Era”, which was presented at the Management International Conference (MIC) that was held in Ankara between 24-27 November 2010.*

(**) *Second Secretary, Embassy of the Republic of Turkey in Ljubljana, Republic of Slovenia. The views expressed in this paper belong entirely to the author.*

On that basis, through incorporating the favorable elements from both of these approaches, the SD perspective aims at substantiating a functional synthesis acknowledging on the one hand the essential role for private initiative in economic activity; yet on the other hand emphasizing the role of the state in providing social security, equality of opportunity and a strong re-distribution. Within this framework, economic policy formation is to be consisted of the utilization of the dynamism of markets with a public interest in mind. SD is simply the engine to activate this new perspective.

The core underlying reason for the outstanding performance of SD is to be discovered in the unique *modus operandi* employed by SD through its two core pillars, the *sui generis* configurations of the “state” and the “market”. These are namely the “humane” market and the “progressive” state. Thirdly come in the “institutions” which fulfill the coordination function between these two pillars (Bayar, forthcoming).

What is meant by humane market is simply the means to improve the well-being and quality of life, thereby being a vehicle to enhance human wealth and prosperity. In this conception, the market is not a goal in itself, but solely a medium and tool to accomplish these goals. Likewise, in this perspective, supportive engagement of the private sector plays an important role and this role transcends beyond the “quantity” of growth that is measured in statistical terms, but also pays attention to the “quality” of growth which is accompanied by employment generation and thereby poverty reduction. Just like in the case of the market, this pro-poor concentration of growth puts the latter, not as an end itself or an objective in its own right, but a means to alleviate poverty, reduce inequality and bring wealth and prosperity to all.

On the other hand, SD effectuates the so-called progressive state, whose number one priority is sustainable human development. The latter refers to a smaller, yet more effective formation of state, much more functional in providing social development and justice. The classification and subsequent analysis given by Öniş is very useful in giving a well-matched summary of the duties performed by the progressive state (Öniş, 1994: 117). As seen below, state intervention is viable in strategic, regulative and redistributive aspects.

Table 1: Principal Domains of State Intervention in Late Industrialization in the Context of Globalization

Strategic Intervention
Physical infrastructure
Building technological capacity
Human capital formation
Regulation
Competition
Property rights
Foreign investment
Environment
Redistributional Role
Macroeconomic stability
Consensus building
Effective provision of welfare
Measures aimed directly to alleviate poverty
via a focus on target groups; policies aimed at
reducing interregional inequality

Source: Öñib, 1994

Last of all, institutions lie at the core of the concept of SD as they fulfill the coordination function between the humane market and progressive state, discussed above. Institutions could simply be defined as the “set of humanly devised behavioral rules that govern and shape the interactions of human beings” (Rodrik, 1999: 3). In that sense, well-functioning institutions serve as the so-called “deep determinants” of development (Rodrik, 2002: 1-2 and 4-5), since they promote more transparent and accountable management of public services, support civil service reform and codes of conduct, lessen the incentives for corruption, strengthen local governments and decentralization, facilitate legal and parliamentary reform, and enable better delivery of justice. On that basis, dysfunctional institutions are among the main obstacles to the alleviation of poverty.

The “Sustainable” Pillar of SD

The “sustainable” pillar of SD is related to the environment. Today, global environmental degradation is posing a great variety of risks to the entire world. However, the real problem is the fact that these challenges are unprecedented. The extensity of current environmental risks at the moment is unique as they do not only arise from new technologies such as nuclear power, production of synthetic chemicals and genetic engineering; but also from continuing expansion of previous problems such as fossil fuel combustion, etc. In that context, environmental risks being faced by humanity today are much more global and pervasive, affecting the daily lives of people all over the world which might have irreversible outcomes in the future (Jacobs, 2001: 325, 326; Greene, 2004: 452; Held and McGrew, 2002: 4-5).

In that regard, the three fundamental environmental challenges that impose presently huge burdens especially on the poor are the problems associated with:

- The global commons;
- Interlinked challenges of demographic expansion and resource consumption;
- Transboundary pollution (Held, McGrew, Goldblatt. and Perraton, 1999: 379-380).

To state it very briefly, the global commons refer to the elements of the global eco-system that are used by all, yet are under the sovereignty of no single authority. The primary challenges associated with the global commons are air pollution and climate change. The atmosphere supplies the essential and vital resources for all human beings and continuous air pollution, even in a specific locality, results in unpredictable effects throughout the world.

Similarly, scientific evidence identifies climate change as one of the most crucial challenges of the 21st century, with direct repercussions on human development. The emission of heat trapping gases is the primary cause of this problem. The sharp increase of carbon dioxide, the main greenhouse gas, by 30 percent over the last 250 years has direct effects on global warming and climate change in current era.

The repercussions and effects of air pollution and climate change are numerous:

- Reduced rainfall;
- Increased risk of flooding and drought;

- Erosion;
- Tropical storms;
- Increased temperature and rainfall variability;
- Decrease in the quality and quantity of water;
- Rise in sea levels;
- Reduced food security;
- Increased incidence of vector-borne diseases.

The second environmental challenge consists of the problems arising from demographic expansion and enhanced resource consumption. World population and thereby consumption is continuously increasing, thereby causing widespread ecological degradation throughout the world. This arises in the forms of:

- Loss of fertility or erosion of soils;
- Desertification;
- Dwindling fisheries;
- Overgrazed grasslands;
- Shrinking forests;
- Disappearing species;
- Water scarcity.

For instance, the crisis in access to water, which is not only a basic human need but also a fundamental human right, is of enormous proportions. One billion people are today without access to safe water and the poor, especially the poor in Africa, are most negatively affected by this situation (Hobden S. and Jones R.W, 2004).

Last but not least, there is the crucial problem of transboundary pollution, referring to the transmission of pollutants from their point of origin to other regions of the world. Acid rain, contaminated rain and river pollution could be given as most visible examples for the latter. Even though previously these environmental problems used to be confined to local areas, in the current era they are being transmitted to neighboring and more distant places in a fairly rapid and intense manner. This makes transbound-

ary pollution much more pervasive, affecting particularly the daily lives of people all over the world with the risk of irreversible negative outcomes.

In an effort to counter all these environmental challenges, the SD approach introduces a comprehensive “environmental modernization” project (Jacobs, 2001: 328), consisted of five interrelated key features. First of all, the trend needs to be promoted towards higher environmental productivity and the new-knowledge based economy should be adapted towards environmental ends. Secondly, although it is acknowledged that consumption has a very important role in modern life, it ought to be encouraged towards environmentally benign forms. Third of all, a principal role should be attributed to risk perceptions and scientific uncertainty, and risk management needs to be turned into a key policy field. Fourthly, the trend towards environmental inequality and exclusion should be countered. Last of all, it should be acknowledged that science and technology have a central role in coping with these environmental problems, which are resolvable.

On that basis, the potential action plan put forward by the SD approach to effectuate and operationalize this “environmental modernization” project consists of the following measures:

- Promoting environment-sensitive production;
- Promoting environment-sensitive consumption;
- Introduction of environment-friendly alternative sources of energy;
- Strengthening adaptation to climate change;
- Leveraging carbon finance;
- Strengthening capacity development;
- Building partnerships;
- Creation of new revenue streams;
- Empowerment of women;
- Promotion of South-South cooperation;
- Reform of international regulatory framework on environmental affairs.

Conclusion

To sum up very briefly, consisted both from the “development” and “sustainable” pillars discussed above, SD contributes to the multidimensional and intra-generational wellbeing of humanity in the long-run, the latter which is integral to the values enshrined in the UN Universal Declaration of Human Rights and reiterated compellingly in the Millennium Development Goals (MDGs). This tangible fact is self evident through a variety of its objectives, shown in the table below.

Table 2: Objectives of Sustainable Development

Economic Objectives
Growth
Efficiency
Stability
Social Objectives
Full employment
Equity
Security
Education
Health
Participation
Cultural identity
Environmental Objectives
Healthy environment for humans
Rational use of renewable natural resources
Conservation of non-renewable natural resources

Source: Soubbotina, 2004

REFERENCES

- **Bayar F.**, “The Role of Democratic Governance in Combating the Non-material Dimension of Poverty”, *Perceptions*, forthcoming
- **Greene O.**, “Environmental Issues”, in ed. by Baylis J. and Smith S., “The Globalization of World Politics”, Oxford University Press, 2004
- **Held D. and McGrew A.**, “Introduction”, in ed. by Held D. and McGrew A., “Governing Globalization: Power, Authority and Global Governance”, Polity Press, Oxford, 2002
- **Held D., McGrew A., Goldblatt D. and Perraton J.**, “Global Transformations: Politics, Economics and Culture”, Polity Press, Cambridge, 1999
- **Hobden S. and Jones R.W.**, in ed. by Baylis J. and Smith S., “The Globalization of World Politics”, Oxford University Press, 2004.
- **Jacobs M.**, “The Environment, Modernity and the Third Way”, in ed. by Giddens A., “The Global Third Way Debate”, Polity Press, UK, 2001
- **Öniş Z.**, Globalization and the Nation State: The Possibilities and Limits of State Intervention in Late Industrialization, *Sosyal Bilimler Dergisi*, I(3), 1994
- **Rodrik D.**, Institutions for High-Quality Growth: What They are and How to Acquire Them, paper prepared for the International Monetary Fund’s Conference on Second-Generation Reforms, Washington, DC, November 8-9, 1999
- **Rodrik D.**, Institutions, Integration, and Geography: In Search of the Deep Determinants of Economic Growth, ksghome.harvard.edu/~drodrik/growthintro.pdf, 2002
- **Soubbotina T.P.**, “Beyond Economic Growth: An Introduction to Sustainable Development”, World Bank, Washington, 2004
- **The Commission on Global Governance**, “Our Global Neighbourhood”, Oxford University Press, 1995

Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD)

Ayça OŞAFOĞLU*

1. Kuruluşun Amacı ve Temel Özellikleri:

Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD), 1974 yılında yapılan Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Konferansı'nın önerisi üzerine, BM Genel Kurulu'nun 15 Aralık 1975 tarihli ve 3503 sayılı kararına uygun olarak 10-13 Temmuz 1976 tarihlerinde Roma'da düzenlenen konferansta kurulmuştur. IFAD'ı kuran anlaşma, katkı taahhütlerinin 1 milyar Doları aşmasının ardından 20 Aralık 1976 tarihinde imzaya açılmıştır. Anlaşma, 30 Kasım 1977'de yürürlüğe girmiş ve fon Aralık 1977'de çalışmalarına başlamıştır. Kuruluşun merkezi Roma'dadır.

IFAD, uluslararası tüzel kişiliği olan, BM sistemine bağlı bir ihtisas kuruluşudur. Fonun amacı, gelişmekte olan ülkelerdeki tarımsal üretimi artırmak ve kırsal fakirliği azaltmaktır. IFAD bu çerçevede, sosyal gelişmeyi, cinsiyet eşitliğini, gelir üretimini, beslenmenin iyileştirilmesini, çevresel sürdürülebilirliği ve etkin yönetimi hedefleyen projelere destek olmakta ve bu kapsamda ülkelere uzun vadeli, düşük faizli kredi ve hibe imkanları sunmaktadır. Bununla birlikte, kuruluş ülkesel stratejik planlar hazırlanmasına katkıda bulunmakta ve tarım projelerinin yürütülmesini sağlamaktadır.

IFAD'ın önem verdiği konular arasında, gıda açığının büyük olduğu az gelişmiş ülkelerde gıda üretiminin artırılması, gelişmekte olan ülkelerdeki gıda üretim potansiyelinin genişletilmesi ve bu ülkelerdeki yoksul kesimin beslenme düzeyinin ve hayat şartlarının geliştirilmesi gelmektedir. Operasyonlarına fiilen başladığı 1978 yılından bu yana IFAD, toplam 838 proje ve programa 11.5 milyar ABD Doları yatırım yapmış ve kırsal kesimde yaşayan 350 milyon yoksula yardım etmiştir.

IFAD bütçesinin önemli bir kısmı üye ülkelerin ödediği gönüllü katkılarla karşılanmaktadır. Kuruluş çalışma programı ve bütçesi 3 yıllık dilimler halinde Program Hazırlama Danışma Toplantıları sonucunda belirlenir ve İcra Kurulu ile Genel Kurul'un onayı sonrasında yürürlüğe konulur.

(*) T.C. Roma Büyükelçiliği Başkatipli

IFAD, Yüzyıl Kalkınma Hedefleri çerçevesinde 2015 yılına kadar dünyadaki açlık ve aşırı yoksulluğu yarı yarıya azaltmayı hedeflemektedir.

2. Üyelikler ve Kuruluşun Yapısı:

IFAD'a üye halihazırda 165 ülke bulunmaktadır. Üye ülkeler üç kategori halinde faaliyet göstermektedirler.

A Listesi: Gelişmiş Ülkeler (22, OECD üyesi ülkeler)

B Listesi: Petrol İhraç Eden Ülkeler (OPEC üyesi ülkeler)

C Listesi: Gelişmekte olan ülkeler (131, Bu grupta hem kuruma katkıda bulunan hem de kaynaklarından istifade eden ülkeler yer almaktadır. Bu grup da kendi içinde 3 alt gruba ayrılır):

C1 Listesi: Afrika Ülkeleri (49)

C2 Listesi: Avrupa-Asya Ülkeleri (50, Ülkemiz bu grupta yer almaktadır)

C3 Listesi: Latin Amerika ve Karayip Ülkeleri (32).

Üye ülkeler kuruluşun çalışmalarını çeşitli organlar vasıtasıyla yönlendirmekte ve denetlemektedirler. Bunlar sırasıyla şöyledir:

a) Yönetim Konseyi: En üst yönetim organıdır ve her üye ülke kendi seçtiği bir guvernör ve yardımcısı tarafından temsil edilir. Üyeliğe kabul etme ve üyeliği askıya alma yetkilerine sahip olan Konsey, yılda bir defa toplanmakla birlikte, üyelerin isteği doğrultusunda bu sayı artırılabilir.

b) İcra Kurulu: İcra Kurulu, Konsey'in yıllık toplantısında üç yıllığına seçilen 18 asil ve 18 yardımcı üyeden oluşmaktadır. A, B ve C Listelerindeki ülkeler sırasıyla 8, 4 ve 6 ülke tarafından temsil edilirler. Kurul fonun genel faaliyetlerinden sorumludur ve Konsey'in kendisine verdiği yetkileri yürütür. Kurul Nisan, Eylül ve Aralık aylarında toplanmaktadır.

c) 3 Yıllık Bütçe Programı Danışma Toplantıları: Kuruluşun bütçe programları üye ülke uzmanlarının aktif olarak katıldıkları danışma toplantılarında 3 yıllık dilimler halinde hazırlanır. 2009 yılında sekizinci 3 yıllık bütçe dilimi programı yapılmıştır.

d) Değerlendirme Komitesi: Bu Komite IFAD projeleri üzerinde Değerlendirme Ofisi'nin yaptığı çalışmaları gözden geçirir ve İcra Kurulu'na rapor sunar.

e) Denetleme Komitesi: Bu Komite kurum ve projelerin finansal çalışmalarını gözden geçirir ve İcra Kurulu'na rapor sunar.

f) Performansa Dayalı Ödeme Çalışma Grubu (PBAS): Ülkelerin yürüttüğü projelerde gerçekleştirme performansını değerlendirerek ülkelere tahsis edilebilecek finansman hacmini belirlemeye yönelik çalışmalar yapar.

g) Başkan: IFAD Başkanı Yönetim Konseyi tam sayısının üçte ikilik çoğunluğuyla 4 yıllık bir dönem için seçilir ve bir kereye mahsus olmak üzere yenilenebilir. Başkan, İcra Kurulu'nun Başkanlığı'nı yürütür ve Fon'un yasal temsilcisidir. Halihazırda Kuruluşun Başkanlığını Şubat 2009'da yapılan seçimlerde seçilen Nijeryalı Kanayo F. Nwanze yürütmektedir.

3. IFAD'ın Ülkemizle İlişkileri:

IFAD, 1982 yılından bu yana ülkemizde toplam 8 proje gerçekleştirmiş olup, onaylanmış kredi tutarı toplamı 142,7 milyon ABD Dolarıdır. IFAD projeleri, az gelişmiş kırsal kesimdeki halkın gelir ve yaşam standartlarının yükseltilmesini amaçlamaktadır. Kuruluş, ülkemizde yürüttüğü projelerde BM Kalkınma Programı (UNDP), OPEC Uluslararası Kalkınma Fonu (OFID), Dünya Bankası ve İslam Kalkınma Bankası ile yakın işbirliği halinde çalışmaktadır.

2000 yılından itibaren IFAD'ın ülkemizde yürüttüğü projelerin hedefi, işbirliği desteklemek ve gelir çeşitlendirmesine odaklanmıştır. Halen kuruluşun katkılarıyla ülkemizde aşağıdaki 3 proje sürdürülmektedir:

– **Diyarbakır-Siirt-Batman Kalkınma Projesi:** 2007-2012 dönemini kapsayan ve toplam bütçesi 36,9 milyon ABD Doları olan projenin 24,1 ABD Dolarlık kısmının IFAD'ın sağlayacağı finansman ile karşılanması, Hükümetimizin 4,8 milyon ABD Doları, katılımcıların 7,8 ABD Doları, BM Kalkınma Programı'nın (UNDP) katkısının ise 750 bin ABD Doları tutarında olması öngörülmüştür. Proje kapsamında Diyarbakır, Siirt ve Batman'daki yoksul köylerin fiziki ve sosyal altyapılarının iyileştirilmesi; gençlerin ve kadınların eğitimine öncelik verilmesi planlanmıştır. Ayrıca, sözkonusu köyler için tarım harici gelir ve istihdam olanaklarının yaratılması da projenin bir diğer hedefi olarak tespit edilmiştir.

– **Sivas-Erzincan Kalkınma Projesi:** 2005-2012 dönemini kapsayan projenin toplam bütçesi 30 milyon ABD Doları olarak öngörülmüştür. IFAD tarafından projeye

13,1 milyon ABD Doları tutarında finansman sağlanmıştır. Sivas-Erzincan Kalkınma projesi, Sivas ve Erzincan illerinin az gelişmiş kırsal kesimlerindeki tarımsal üretkenliği ve yoksul kesimin gelir düzeyini artırmanın yanı sıra, kırsal kesimdeki istihdam fırsatlarını genişletmeyi, küçük hissedarların birey ve grup girişimlerini teşvik etmeyi, sosyal ve üretken altyapıyı güçlendirmeyi, doğrudan kırsal kesimdeki yoksullara hizmet verecek şekilde sürdürülebilir kurumlar geliştirmeyi ve başta kadınlar olmak üzere kırsal kesimdeki yoksulların yaşam standartlarını iyileştirmeyi hedeflemektedir. Programın idaresi BM Kalkınma Programı tarafından üstlenilmiştir.

– **Kars-Ardahan-Artvin Kalkınma Projesi:** 2010-2015 dönemini kapsayacak olan ve toplam maliyeti 26,4 milyon ABD Doları olan Proje, İcra Kurulu'nun 15-17 Aralık 2009 tarihleri arasında yapılan toplantısında onaylanmış; Proje Anlaşması 12 Nisan 2010 tarihinde Roma'da imzalanmıştır. Proje kapsamında Ardahan, Kars ve Artvin illerinde kırsal alanda hayat standardının yükseltilmesi ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi için bitkisel üretim, hayvancılık, tarımsal girişimcilik, yeni gelir kaynakları ve pazarlama alanlarında küçük ve orta ölçekli işletmelerin güçlendirilmesi amaçlanmakta; hububat, yem, sebze ve meyve üretimi ile hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla yeni teknolojilerin yaygınlaştırılması, kırsal altyapı ve sulama imkanlarının iyileştirilmesi, tarımsal işleme ünitelerinin geliştirilmesi ve pazarlama kanallarının güçlendirilmesi için faaliyetler gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında IFAD tarafından ülkemize uygun koşullarda 19,2 milyon ABD Doları tutarında kredi kullanılacaktır.

IFAD'ın 1982 yılından bu yana ülkemizde tamamladığı projeler ise şunlardır:

– **Ordu-Giresun Kırsal Kalkınma Projesi (1995)**

Toplam maliyeti: 50,9 milyon ABD Doları

IFAD kredisi: 20 milyon ABD Doları

– **Yozgat Kırsal Kalkınma Projesi (1990)**

Toplam maliyeti: 40,5 milyon ABD Doları

IFAD kredisi: 16,4 milyon ABD Doları

– **Bingöl-Muş Kırsal Kalkınma Projesi (1989)**

Toplam maliyeti: 61,2 milyon ABD Doları

IFAD kredisi: 19,9 milyon ABD Doları

– **Tarım Geliştirme ve Uygulamalı Araştırma Projesi (1984)**

Toplam maliyeti: 197,7 milyon ABD Doları

IFAD kredisi: 10 milyon ABD Doları

– **Erzurum Kırsal Kalkınma Projesi (1982)**

Toplam maliyeti: 128 milyon ABD Doları

IFAD kredisi: 20 milyon ABD Doları

4. IFAD’ın Geleceği:

IFAD, kuruluş amacına ulaşmak için sahip olduğu araçları en iyi şekilde nasıl kullanabileceği ve kırsal yoksulluğu en aza nasıl indirgeyebileceğini tespit edebilmek için 2007 yılında “Kalkınma Etkinliğinin Geliştirilmesi Eylem Planı” kapsamında “2007-2010 Stratejik Çerçeve”yi geliştirilmiştir.

2007-2010 Stratejik Çerçeve’nin temel hedefleri olarak aşağıdaki maddeler kabul edilmiştir:

- Doğal kaynaklara daha kolay erişimin sağlanması,
- Tarım teknolojilerinin geliştirilmesi,
- Mali hizmetlerin artırılması,
- Şeffaf ve rekabetçi tarım piyasalarının ve ürünlerinin yaygınlaştırılması,
- Kırsal tarım-dışı istihdam olanaklarının ve girişimciliğin desteklenmesi,
- Yerel ve ulusal düzeyde programların hazırlanması.

IFAD’ın 2007-2010 Stratejik Çerçeve hedeflerini ne ölçüde başardığının 2011 Şubat ayında gerçekleştirilecek İcra Kurulu toplantılarında ele alınması öngörülmektedir.

IFAD, ayrıca, yapısal bir reform süreci içerisinde de geçmektedir. Daha çok teknik düzeyde sürdürülen sözkonusu çalışmaların gündeminde, idari giderlerin azaltılması, bağımsız denetim biriminin güçlendirilmesi, proje uygulama maliyetlerinin düşürülmesi, insan kaynakları yönetiminde yeniden yapılanmaya gidilmesi gibi konuların yer aldığı bilinmektedir. Bu kapsamda, IFAD’ın Roma’daki FAO (Dünya Gıda ve Tarım Örgütü) ve WFP (Dünya Gıda Programı) gibi diğer BM uzmanlık kuruluşlarıyla daha yakın işbirliği yapması da yer almaktadır.

Teknik düzeyde sürdürülen reform çalışmalarının gündeminde yer alması da, IFAD'ın geleceğine ilişkin yapılan güncel tartışmalar arasında kuruluşun gelecekte insani gıda yardımlarına yönelik bir yatırım bankasına dönüştürülmesi olasılığı da dile getirilmektedir.